

نصاب تعلیم تنظیم المدارس اہل سنت (انڈیا)

درجات عالیہ (اعداد یہ تافضیت)

اختصاص فی الفقہ

قراءت حفص (برائے ثالثہ، رابعہ)

قراءت لازمی (برائے اولیٰ)

نصائح صدر العلماء

زمر نگرانی

عمدۃ المحققین علامہ محمد احمد مصباحی

ناظم تعلیمات: الجامعۃ الاشرفیہ مبارک پور

بانی و رکن: لہجہ الاسلامی، مبارک پور

عظیم گڑھ، یوپی، ہند

الاسلامی نیٹ

www.alislami.net

نصاب تعلیم تنظیم المدارس اہل سنت (انڈیا)

درجات عالیہ (اعدادیہ تافضیلت) اختصاص فی الفقہ قراءت حفص نصیحت صدرالعلما

پیش کش: مصباحی پبلی کیشن ندی روڈ محمد آباد گوہنہ ضلع متو 276403

Mob:9506191193-8188818465

مرتبہ ماہ ربیع الآخر ۱۴۲۹ھ مطابق اپریل ۲۰۰۸ء

اعداد یہ ششماہی اول

پرچے	نمبر	مقدار تعلیم	اسمائے کتب	فن	قیمت
۱	۵۰	۳ دن کامل	فارسی کی پہلی	فارسی زبان	20
	۵۰	//	گلزار دبستان	//	40
۲	۶۰	۴ دن کامل	تسہیل المصادر	فارسی صرف	30
۹	۴۰	۲ دن کامل، حل تمرینات زبانی	منہاج العربیہ اول	عربی زبان	20
۳	۱۰۰	ابتدا تا ختم درس ۳۱ ص ۵۶	فارسی قواعد و انشا	قواعد و انشا	50
۴	۱۰۰	ابتدا تا ختم فصل ۲۹ باب دوم	تواریخ حبیب اللہ	سیرت	130
۵	۱۰۰	خوش خطی و املا	---	اردو تحریر	
۶	۵۰	دو نمٹ	ششم رسوم	ہندی	
۷	۵۰	//	//	حساب	20
۸	۱۰۰	کامل	کتاب العقائد	عقائد	30

اعدادیہ --- ششماہی دوم

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم	کتاب	فن	قیمت
۱	۱۰۰	کامل	فارسی کی دوسری	فارسی زبان	30
۲	۱۰۰	کامل - تمرینات تحریری و زبانی	منہاج العربیہ دوم	عربی زبان	30
۳	۱۰۰	کامل - صرف ۵ دن - نحو ایک دن	دراسة الصرف - و - دراسة النحو	عربی قواعد	50/20
۴	۱۰۰	درس ۳۲ تا ۶۵ - ص: ۵۷ تا ۸۹	فارسی قواعد و انشا	قواعد و انشا	50
۵	۱۰۰	کامل	سیرت خلفائے راشدین	سیرت	80
۶	۱۰۰	املا - خط نویسی - مضمون نویسی	---	اردو تحریر	
۷	۵۰	۳ دن بقیہ حصہ	درجہ سوم کی	ہندی	20
//	۵۰	//	//	//	20

۸	۱۰۰	کامل	انوار شریعت	مسائل	35
---	-----	------	-------------	-------	----

ہرفن اور ہر بات کی تعلیم خاص نصاب درس ہی میں ہو جانی ممکن نہیں۔ درس نظامی کا مقصد یہ ہے کہ طالب علم میں عربی کتاب خود سے سمجھنے کی قابلیت پیدا ہو جائے، نہ صرف سیرت و تاریخ اور حکایات و واقعات سمجھنے کی لیاقت بلکہ فلسفہ و کلام کی مشکل کتابیں سمجھنے کی بھی لیاقت پیدا ہو۔ ۱۲ مصباحی

اولی---ششماہی اول

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	قیمت
ح	۵۰	۳۱ دن باب ہشتم کامل	گلستاں	فارسی ادب	170
ح	۵۰	۳۱ دن - ص ۱۱ تا ۲۰	بوستاں	فارسی ادب	170
ح	۱۰۰	نصف اول ص ۳ تا ۶۰ - ختم صرف اجوف	قواعد الصرف اول	صرف	80
ح	۱۰۰	نصف اول ص - ۵۵ تا ۵ - ختم درس ۱۹	قواعد النحو	نحو	80
ح	۱۰۰	اول کامل - ثانی ص ۵ تا ۲۵ - عربی جملوں کی ترکیب لازم	فیض الادب - اول ثانی	عربی ادب	70
ح	۱۰۰	کامل	منہاج العربیہ ثالث	عربی ادب	40
ح	۱۰۰	ابتدا تا ص: ۱۰۰ - ختم بیان تراویح	قانون شریعت اول	عقائد و فقہ	60
ح	۳۰	کامل	معرفة التجويد	تجوید	15
ق	۷۰	نصف	حفظ پارہ عم	تجوید	10
ح	۱۰۰	ص: ۱۰ تا ۱۵۰ - ابتدا تا ختم آداب مسجد و قبلہ	اسلامی اخلاق و آداب	اخلاق	160

اولی---ششماہی دوم

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	قیمت
۱	۳۰ ۷۰	باب اول، دوم حصہ نظم۔ کامل ابتدا تا ختم انتخاب قصائد سعدی	سخن نو شعر باستان	فارسی ادب	25
۲	۱۰۰	کامل	قواعد الصرف اول	صرف	80
۳	۱۰۰	نصف باقی	قواعد النحو اول	نحو	80
۴	۷۰	بقیہ ۴۲ ردن (نصف حصے تک ترکیب ضروری)	فیض الادب ثانی	ادب	30
۴	۳۰	اول۔ ۴۰ تمرین بقیہ دو دن	مصباح الانشا	ادب	100
۵	۱۰۰	کامل۔۔۔ ثانی نصف	القراءة الرشیدہ اول	ادب	50
۶	۱۰۰	کامل	بہار شریعت اول	عقائد	50
۷	۷۰	نصف باقی۔ حفظ با تجوید	پارہ عم	تجوید	10
۷	۳۰	۵ رکوع	ترتیل	تجوید	۷
۸	۱۰۰	نصف باقی	اسلامی اخلاق و آداب	اخلاق	160

تجوید و قراءت بقدر ضرورت۔ کم از کم صحت مخارج کے ساتھ قرآن کی قراءت ہر ایک پر فرض ہے اس سے کوئی طالب علم ہرگز عاری نہ ہو۔ ۱۲ مصباحی

ثانیہ --- ششماہی اول

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	قیمت
۱	۱۰۰	نصف - یا علم الصیغہ نصف باقی	قواعد الصرف دوم	صرف	80
۲	۱۰۰	تا ختم بحث اسم - ص: ۸۱	ہدایۃ النحو	نحو	100
۳	۱۰۰	کامل	قواعد المنطق	منطق	60
۴	۵۰	ص: ۳ تا ۴۳	مجانى الادب	ادب	40
۵	۵۰	تمرین ۳۱ تا ۹۰	مصباح الانشأول	انشا	100
۶	۱۰۰	ابتدا تا ختم باب قضاء الفوائت	نور الایضاح	فقہ	150
۷	۷۰+۳۰	قواعد ۲ ردن - مضمون نویسی ۴ ردن	قواعد املا و انشا	اردو	70
۸	۱۰۰	-----	درجہ ششم	انگریزی	20

۹	۱۰۰	کامل	عام معلومات	عام معلومات	40
---	-----	------	-------------	-------------	----

عصر حاضر کے طلباء کے لیے ضروری ہے کہ وہ اپنے علوم سے بہرہ ور ہونے کے ساتھ، مغربی علوم سے بھی ایک حصہ حاصل کرے تاکہ مغرب سے مرعوب نہ ہو اور اس کی آنکھوں میں آنکھیں ڈال کر بات کر سکے۔۔۔ ان الزامات کا بھی پتہ لگائے جو دیگر ادیان و مذاہب کی طرف سے اسلام پر لگائے جاتے ہیں تاکہ ان کے دفاع و جواب کی تیاری کر سکے۔ ۱۲ مصباحی

ثانیہ --- ششماہی دوم

گھنٹیاں	فن	کتاب	مقدار تعلیم و امتحان	نمبر	پرچہ
80	صرف	قواعد الصرف دوم	بقیہ نصف	۱۰۰	۱
100	نحو	ہدایۃ النحو (بقیہ نصف)	۵ ردن - شرح ہدایۃ عامل تا ختم نوع خامس - ایک دن	۱۰۰	۲
60	منطق	مرقات	کامل	۱۰۰	۳
50	ادب	ازہار العرب	ص: ۲۸ تا ۵۰ - الی قولہ: وان قلت اموات فلسست مفندا	۵۰	۴
100	انشا	مصباح الانشاول	تمرین ۹۱ تا ۱۳۵	۵۰	۵
130	فقہ	نور الایضاح	باب ادراک الفریضہ تا ختم فصل زیارۃ النبی صلی اللہ علیہ وسلم	۱۰۰	۶
70	اردو	قواعد املا و انشا	قواعد ۲ ردن - مضمون نویسی ۴ ردن	۳۰ + ۴۰	۷
20	انگریزی	درجہ ہشتم	----	۱۰۰	۸

مطالعہ	سائنس	ایجادات کی کہانی	کامل	۱۰۰	۹
--------	-------	------------------	------	-----	---

طالب علم کا فرض تو یہ ہے کہ وہ اپنی درسیات کو پورے اخلاص و محنت کے ساتھ از خود سمجھ کر پڑھے اور استاذ کے ذریعہ ان میں رسوخ و مہارت حاصل کرے تاکہ دیگر کتب جو شامل نصاب نہیں، ان کے سمجھنے میں کبھی اسے دقت معلوم نہ ہو اور اس نصاب کا مقصود حاصل ہو۔ ۱۲ مصباحی

ثالثہ---ششماہی اول

گھنٹیاں	فن	کتاب	مقدار تعلیم و امتحان	نمبر	پرچہ
250	فقہ	قدوری	از کتاب البیوع تا حتم کتاب الما ذون۔ ص: ۶۲ تا ۱۲۹	۱۰۰	۱
300	نحو	کافیۃ النحو	نصف اول	۱۰۰	۲
60	منطق	تہذیب (بعده) تلخیص شرح تہذیب	کامل۔ کامل	۵۰+۵۰	۳
	ادب	درس قرآن	پارہ ۲۶-۲۷	۵۰	۴
80	انشا	مصباح الانشائاتی	ابتدا تا ترمین ۳۰	۵۰	۵
		مصباح البلاغۃ۔ اردو مضمون نگاری	کامل ۵ دن۔ ایک دن مقررہ ۱۵ موضوعات	۲۰+۸۰	۶
30	تجوید	مصباح التجوید۔ تدویر و ترتیل	کامل۔ تدویر ۳ پارے۔ ترتیل ۱۰ رکوع مقررہ۔ اچھے حسینی	۵۰+۵۰	ح-ق
20	انگریزی	درجہ ہفتم	-----	۱۰۰	۹
مطالعہ	تاریخ	تاریخ اسلام	خلافت راشدہ تک	۱۰۰	۱۰

کسی طالب علم سے ان فرائض کی بجا آوری اس وقت تک ممکن نہیں جب تک وہ اپنے اوقات کو ضیاع سے نہ بچائے اور ایک ایک منٹ کو اپنے مقصود اہم میں صرف نہ کر دے، اپنا ایک مرتب نظام الاوقات رکھے جس کی روشنی میں درسی وغیر درسی کتابوں کے مطالعہ کی مہم بخوبی سرانجام دیتا رہے۔

ثالثہ --- ششماہی دوم

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	قیمت
۱	۱۰۰	۲۰۰ تا ۱۳۰: ص	کتاب المیزان تہتم کتاب الصيد والذباح	فقہ	250
۲	۱۰۰	نصف باقی	کافیۃ النحو	نحو	300
۳	۱۰۰	ابتدا تا ص ۱۵۶	قطبی - تصدیقات	منطق	160
۴	۵۰	حصہ عروض کامل	معین العروض	عروض	70
۵	۵۰	تمرین ۳۱ تا ۵۰	مصباح الانشائاتی	انشاء	80
۶	۱۰۰	ابتدا تا تہتم کتاب الصلاة	موطا امام محمد	حدیث	500
۸-۷	۵۰+۵۰	کامل - حدیث پارہ ۵ تا ۸ - ترتیل ۱۰ رکوع لہجہ مصری	ضیاء القراءۃ - حدیث ترتیل	تجوید	30
۹	۱۰۰	-----	درجہ ہفتم	انگریزی	20
۱۰	۱۰۰	کامل	مختصر تاریخ ہند	تاریخ	مطالعہ

محاسبہ نفس، حسن اخلاق، پختگی کردار و عمل، اخلاق و تقویٰ، جذبہ خدمت دین، شوق اشاعت علم اور ان سب سے صرف خوشنودی خدا و رسول کی طلب ایک طالب علم اور عالم دین کے لازمی اوصاف ہیں۔

رابعہ --- ششماہی اول (مولوی سال اخیر)

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	قیمت
۱	۴۰	۲ دن پارہ ۲۸-۲۹ نصف	درس قرآن	قرآن	
۱	۳۰	۴ دن - ابتدا تا ختم باب الیقین والتوکل	ریاض الصالحین	حدیث	350
۱	۳۰	۲ دن - ابتدا تا ص ۴۶ ما قبل: الباب الرابع	منہاج العابدین	تصوف	100
۲	۱۰۰	کتاب الاضحیہ ص ۲۰۰ تا ختم فرائض ۲۲۶	قدوری	فقہ	250
۳	۱۰۰	ابتدا تا ص ۱۹ - اما المقالات ثلاث - ابتدا تا ص ۳۹ الاشغال المنطقی	قطبی تصورات مع میر قطبی	منطق	160
۴	۵۰	۳ دن - ابتدا تا ص ۵۲ ختم درس قضاء اللہ	الادب الجمیل	ادب	100
۵	۵۰	۳ دن	مصباح الانشائاتی	انشاء	80
۶	۱۰۰	ابتدا تا ص ۵۲، ما قبل فصل فی تقریر حروف المعانی	اصول الشاشی	اصول فقہ	140
۷-۸	۵۰+۵۰	کامل - حد پارہ ۹ تا ۲۰ - ترتیل ۱۰ رکوع مقررہ لہجہ مایا	فواند مکیہ - حد و ترتیل	تجوید	30
۹	۱۰۰	-----	درجہ ہفتم	انگریزی	20
۱۰	۱۰۰	دولت بنی امیہ	تاریخ اسلام	تاریخ	مطالعہ

رابعہ --- ششماہی دوم

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	قیمت
۱	۴۰	۲۲ دن باقی نصف ۲۹ تا ختم ۳۰	درس قرآن	قرآن	
	۳۰	۲۲ دن باب الاستقامتہ تا ختم باب مخالفۃ القول الفعل	ریاض الصالحین	حدیث	350
	۳۰	۲۲ دن نصف باقی	منہاج العابدین	تصوف	100
۲	۱۰۰	ابتداتا ما قبل فصل الجماعۃ ص: ۵۰ تا ۷۷	شرح و قیہ (اول)	فقہ	450
۳	۱۰۰	کامل - ضروری اصطلاحات (مطالعہ و امتحان)	ہدایۃ الحکمۃ مع ہدایۃ الحکمۃ	فلسفہ	50/30
۴	۵۰	۳ دن - ابتداتا: اقامۃ الفکر بین العجز والتعب	دیوان منمنی	ادب	150
۵	۵۰	۳ دن	مصباح الانشائاتی	انشا	80
۶	۱۰۰	بقیہ مکمل	اصول الشاشی	اصول فقہ	140
۷-۸	۵۰+۵۰	کامل - حد پارہ ۲۱ تا ۳۰ - ترتیل ۱۰ رکوع مقررہ - لہجہ حجازی	جامع الوقف و معرفۃ الرسوم حد و ترتیل	تجوید	40
۹	۱۰۰			انگریزی	20
۱۰	۱۰۰	عصر عباسی (نصف)	تاریخ اسلام	تاریخ	مطالعہ

نوٹ: ششماہی اول دوم میں کم از کم پچیس پچیس حدیثیں حفظ کرنا ضروری ہے۔

خامسہ --- ششماہی اول

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	گھنٹیاں
۱	۸۰	ابتداءے سورۃ شاعر تا ختم سورۃ احزاب	درس قرآن	قرآن	
	۲۰	کامل	الفوز الکبیر	اصول تفسیر	200
۲	۸۰	کتاب الایمان - کتاب العلم ص: ۱۰ تا ۱۳۹ اور ص ۳۹ تا ۴۳	مشکوٰۃ المصابیح	حدیث	1200
	۲۰	کامل	مقدمۃ الشیخ	اصول حدیث	30
۳	۵۰	۲ درون	شرح عقائد نسفی	عقائد	150
	۳۰	۲ درون	المعتقد المعتقد	عقائد	300
۴	۱۰۰	ابتداء تا ختم باب الخلع ص ۴ تا ۱۱۳	شرح وقایہ ثانی	فقہ	450
۵	۵۰	۳ درون - ابتداءے مقدمہ تا بیان مطلب	ملاحسن	منطق	150
	۵۰	۳ درون - بحث فصل وصل تا ختم معانی، علم بدیع	تلخیص المفتاح	بلاغت	40
۶	۵۰	ابتداءے مقدمہ تا ص ۴۵	المدیح النبوی	ادب	350/60
۷	۵۰		مصباح الانشا ثانی	انشا	80
۸-۹	۵۰+۵۰	زبان و قواعد و انشا	درجہ نهم	انگریزی	20
	۲۰	مذاہب مقررہ	حدوث الفتن	تاریخ فرق	مطالعہ
	۱۰	عصر عباسی بقیہ	تاریخ اسلام	تاریخ	مطالعہ

خامسہ --- ششماہی دوم

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	قیمت
۱	۸۰	ابتدائے سورہ سبأ تا ختم سورہ جاثیہ	درس قرآن	قرآن	۱
۲	۱۰۰	از کتاب الرقاق ص: ۹۳ تا ۴۳۵: ۵۱۵	مشکوٰۃ المصابیح	حدیث	1200
۳	۸۰	متن - ص: ۹۴ تا ۱۳۲ - اور ص: ۱۹۴ تا ۲۳۸ متن و شرح	المعتقد المعتقد مع المستند المعتمد	عقائد	300
۴	۱۰۰	ابتدائے ختم بحث نبی ص: ۱-۱	نور الانوار	اصول فقہ	350
۵	۱۰۰	کامل	رشیدیہ	مناظرہ	60
۶	۵۰	ص: ۵۵ تا ۷۴	المدیح النبوی	ادب	350/60
۷	۵۰	۳ دن تمرین ۱۳ تا ۳۸ ص: ۷۵ تا ۹۹	معلم الانشاء ثالث	انشا	100
۸	۵۰		کتاب درجہ نہم	انگریزی	65
۹	۵۰		قواعد و انشا	انگریزی ۲	
۱۰	۱۰۰	باب ۱ تا ۱۰ - باب ۱۲ ص ۱۹۵ تک - باب ۱۴ تا باب ۲۰	مبادی سیاسیات	سیاسیات	مطالعہ
۱	۲۰	کامل	الفوز الکبیر	اصول تفسیر	مطالعہ

سادسہ --- ششماہی اول (عالم سال اخیر)

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	قیمت
۱	۸۰	ابتدا تا ص: ۶۰، صحیح المطالع دہلی	جلالین شریف	تفسیر	1200
۲	۱۰۰	از باب اسماء النبی صلی اللہ علیہ وسلم تا آخر کتاب - ص: ۵۱۵ تا ۵۸۴	مشکوٰۃ شریف	حدیث	1200
۳	۸۰	ابتدا تا ص: ۱۱۵ باب صفۃ الصلوٰۃ ما قبل فصل القراءة	ہدایہ - جلد اول	فقہ	1100
۴	۱۰۰	ابتدا تا ختم احوال مسند الیہ	مختصر المعانی	بلاغت	650
۵	۸۰	کامل	نزہۃ النظر	اصول حدیث	90
۶	۵۰	ابتدا تا ختم مقامہ خامسہ	مقامات حریری	ادب	150
۷	۵۰	تمرین ۳۹ تا ۷۰ ص: ۹۹ تا ۱۳	معلم الانشا - سوم	انشا	100
۸	۱۰۰	تین تین دن	کتمان درجہ دہم - صنائع و انشا	انگریزی	75

۹	۱۰۰	ص ۱۳ تا ۲۲ - طبع ۱۹۸۷ء	جمہوریہ ہند کا دستور اساسی	سیاسیات	مطالعہ
۱	۲۰	ابتدا تا ص: ۶۰ ما قبل بیان ناسخ و منسوخ اہم علوم قرآن ص ۱۵ تا ۱۲۵	زبدۃ الاقنان	اصول تفسیر	مطالعہ
۵	۲۰	از مقدمہ شرح نزہۃ النظر مجلس برکات	تاریخ اصول حدیث	اصول حدیث	مطالعہ

سادسہ - ششماہی دوم

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	قیمت
۱	۸۰	ص ۶۰ تا ۱۲۸ - ختم سورہ انعام	جلالین شریف	تفسیر	1200
۲	۸۰	کتاب الجنائز ص: ۱۳۳ تا ۲۲۰ ماہل کتاب المناسک	مشکوٰۃ المصابیح	حدیث	1200
۳	۱۰۰	ابتداء کتاب النکاح تا ختم باب ایقاع الطلاق	ہدایہ - جلد ثانی	فقہ	1100
۴	۱۰۰	مقدمہ و علم بیان مع تمرینات مقررہ	البلانۃ الواضحہ	بلاغت	220
۵	۱۰۰	کامل	سراجی	فرائض	120
۶	۵۰	۳ دن - پہلے چار معاملات	سبعہ معاملات	ادب	
۷	۵۰	تمرین ۱۷ تا ختم کتاب مع نمازج	معلم الانشا - سوم	انشا	100
۸	۵۰		کتاب درجہ دہم	انگریزی	75
۹	۵۰		قواعد و انشا	//	

۱	۲۰	از بیان ناسخ و منسوخ طبقات مفسرین	زبدۃ الاقنان	مطالعہ	اصول تفسیر	100
۲	۲۰	کامل - از مولانا محمد حنیف خاں رضوی	تدوین حدیث	مطالعہ	حدیث	140
۴	۲۰	مطالعہ ابواب مذکورہ - ہدایہ	بہار شریعت	مطالعہ	فقہ	1700
	۲۰	تدوین حدیث، زبدۃ الاقنان اور بہار شریعت کا مشترکہ پرچہ بھی ہو سکتا ہے	دنیا کی حکومتیں	مطالعہ	سیاسیات	

سابعہ - ششماہی اول

پرچہ	نمبر	مقدار تعلیم و امتحان	کتاب	فن	قیمت
ح-۱	۱۰۰	ابتداء سورہ کہف تا ختم سورہ انبیاء ۹۲	مدارک شریف	تفسیر	300
ح-۲	۱۰۰	ابتداء تا باب القراءۃ فی الصحیح	ترمذی شریف - اول	حدیث	1200
ح-۳	۸۰	ابتداء تا ختم باب المراءتہ والتولیہ ص: ۶۰	ہدایہ - جلد ۳	فقہ	1100
ح-۴	۱۰۰	مبحث الکتاب و مبحث القیاس کامل (مبحث السنۃ والاہتمام مستثنیٰ)	حسامی	اصول فقہ	180
ح-۵	۵۰	ابتداء تا ص ۴۳/۴۳ الی تمام قول عمرو بن شاس	دیوان حماسہ	ادب	
ح-۶	۵۰	تمرین ۳۹ تا ۷۰ - ص ۹۹ تا ۱۳	معلم الانشا - سوم	انشا	100
ح-۷	۵۰		کتاب درجہ یازدہم	انگریزی ۱	
ح-۸	۵۰		انشا و قواعد	انگریزی ۲	
ح-۹	۱۰۰			کمپیوٹر	

ح-۹	۱۰۰	کامل	المبین	مطالعہ	محاسن عربی	80
ح-۱	۲۰	مطالعہ ابواب مذکورہ - ہدایہ	بہار شریعت	مطالعہ	فقہ	850

طالب علم اور عالم کا طرز زندگی ہرگز یہ نہ ہو کہ عمل سے گریزاں نظر آئے، صرف رخصتوں کی تلاش میں رہے، عزیزیتوں کا خیال بھی ذہن میں نہ لائے۔

سابعہ - ششماہی دوم

گھنٹیاں	فن	کتاب	مقدار تعلیم و امتحان	نمبر	پرچہ
300	تفسیر	مدارک شریف	ابتداء سورہ حج تا ختم سورہ فرقان ص ۱۷۷	۱۰۰	ح-۱
250	حدیث	ابوداؤد شریف	کتاب الضحایا، کتاب الوصایا، کتاب الفرائض - کتاب الاثرین تا ختم کتاب الطب	۱۰۰	ح-۲
1100	فقہ	ہدایہ - جلد سوم	باب الربا تا ختم کتاب الکفالتہ	۸۰	ح-۳
550	اصول فقہ	توضیح	ابتداء تا قبل تقسیم ثانی، ختم فصل حکم مشترک	۱۰۰	ح-۴
	ادب	دیوان حماسہ	ابتداء باب المراثی تا ختم قول مسافع بن حدیفہ - ص ۱۱۶ تا ۱۴۶	۵۰	ح-۵
100	انشا	معلم الانشا - سوم	تمرین ۱ تا ختم کتاب مع نماز ج - ص ۱۴ تا آخر کتاب	۵۰	ح-۶
80	انگریزی ۱	کتاب درجہ یازدہم		۵۰	ح-۷
	انگریزی ۲	انشا		۵۰	ح-۸
	کمپیوٹر			۱۰۰	ح-۹
مطالعہ	فقہ	بہار شریعت	ہدایہ کے ابواب مذکورہ	۲۰	ح-۳
مطالعہ	سائنس	جدید علم سائنس	کامل	۱۰۰	ح-۱۰

فضیلت - ششماہی اول (فاضل سال اخیر)

گھنٹیاں	فن	کتاب	مقدار تعلیم و امتحان	نمبر	پرچہ
1200	تفسیر	بیضاوی شریف	ابتدا تا ۵۰- الی تمام قولہ و ہمہ فیہا خال دون	۶۰	ح-۱
1200	حدیث [۱]	بخاری شریف، اول	ابتدا تا ۲۰۵- ما قبل کتاب المساجد	۱۰۰	ح-۲
1200	حدیث [۲]	مسلم شریف، اول	ابتدا تا ۱۹۸- ما قبل کتاب المناسک	۱۰۰	ح-۳
1500	حدیث [۳]	نسائی شریف	کتاب مناسک الحج - کامل	۵۰	ح-۴
1200	حدیث [۴]	ابن ماجہ شریف	ابتدا تا ۱۲۳- ابواب الطہارۃ - ابواب الادب ۲۶۰ تا آخر کتاب ۳۲۳	۵۰	ح-۴
	عربی محادثہ و خطاب	حالات حاضرہ و غیرہ	استاذ کی ہدایت کے مطابق - ۳ مردن	۵۰	ح-۵
	انشا	خارجی تمرینات	مطالعہ رسائل و جرائد - ۳ مردن	۵۰	ح-۶
80	انگریزی [۱]	کتاب درجہ دوازدہم		۵۰	ح-۷
	انگریزی [۲]	انشا		۵۰	ح-۸
	کمپیوٹر			۱۰۰	ح-۹
230	تفسیر	قرآن مع کنز الایمان و خزائن العرفان	ابتدا سے سورہ اعراف تا ختم سورہ یونس	۴۰	ح-۱۰
150	فن تعلیم و تربیت	فن تعلیم و تربیت		۱۰۰	ح-۱۰

فضیلت - ششماہی دوم

گھنٹیاں	فن	کتاب	مقدار تعلیم و امتحان	نمبر	پرچہ
1200	تفسیر	بیضاوی شریف	ص: ۱۰۱ تا ۱۰۰ - ولا خوف علیہم ولا ہم یحزنون	۶۰	ق
1200	حدیث [۱]	بخاری شریف، ثانی	ص: ۵۶۳ تا ۷۵۷ - ابتداء مغازی تا ما قبل کتاب النکاح	۱۰۰	ق
900	حدیث [۲]	شرح معانی الآثار، اول	ص: ۶ تا ۷۷ کتاب الطہارۃ - کامل	۱۰۰	ق
	اصول فقہ	مسلم الثبوت	ابتداء تا ختم الباب الثانی فی الحکم ص ۵۰	۱۰۰	ح-۱
	ادب	عربی محادشہ و خطاب	استاذ کی ہدایت کے مطابق - ۳۰ مردن	۵۰	ح-۲
	انشا	تمرینات از رسائل و جرائد	حسب تمرین و معیار درجہ - ۳۰ مردن	۵۰	ح-۳
	انگریزی [۱]	کتاب درجہ دو از دہم		۵۰	ح-۴
	انگریزی [۲]	انشا		۵۰	ح-۵
	کمپیوٹر			۱۰۰	ح-ق
230	تفسیر	قرآن مع کنز الایمان و خزائن العرفان	ابتداء سورہ ہود تا ختم سورہ بنی اسرائیل	۴۰	ح
200	عقائد و مسائل	جاء الحق اول دوم - و - منصفانہ جائزہ	کامل	۱۰۰	ح

درجہ اختصاص فی الفقہ

مضامین / کتب مقررہ	ششماہی اول
شرح عقود رسم المفتی	کامل
شرح معانی الآثار	جلداول، کتاب الصلاة تا ختم باب ما یبداً بوضعه فی السجود، ص: ۸ تا ص: ۱۵۱
فواتح الرحموت	ج: ۲، الأصل الأول الكتاب - تا - ما قبل فصل ثالث فی البیان، ص: ۵۲
الأشباه والنظائر	ج: ۱ - فن اول قواعد کلیه تا ختم قاعدہ: الضرر یزال ص: ۶۳ تا ۶۷ طبع کراچی
مشق فتویٰ	بہار شریعت حصہ ۱ تا ۵ کے ابواب مع ماخذ: ہدایہ، ہندیہ، ردالمحتار، فتاویٰ رضویہ، فتاویٰ امجدیہ، فتاویٰ مصطفویہ
مطالعہ: تفسیرات احمدیہ	ابتدا تا سورہ بقرہ، ص: ۱۳۱
مقالہ نویسی	بر عنوان مقرر

اختصاص فی الفقہ سال اول، ششماہی دوم

كتاب الدعوى، ص: ۳۳۲ تا ص: ۳۴۸ ما قبل فصل تعارض، دعوى، كتاب الشهادة، ص: ۳۹۸ تا ۴۲۱ ما قبل شهادات اموال، كتاب آداب القاضي، ص: ۴۳۸ تا ۴۶۱	بدائع الصنائع
جلداول، كتاب الجنائز كامل، كتاب الزكوة كامل، كتاب الصيام كامل، ص: ۳۰۹ تا ص: ۳۸۴	شرح معاني الآثار
ج: ۲- الاصل الثاني السنة، ص: ۲۰ تا ص: ۱۷۵ ختم مسألة تقسيم للحنفية: محل الخبر مطلقاً إما حقوق الله تعالى وإما حقوق العباد	فوائح الرحمت
ج: ۱- قاعدة سادسة: العادة محكمة تأتم قاعده: اذا اجتمع المباشر والمتسبب اضيف الحكم إلى المباشر فن نوائد: كتاب الحدود والتعزير تأتم كتاب السير، باب الردة، ص: ۷۰ تا ص: ۹۱	الأشباه والنظائر
بہار شریعت حصہ ۶ تا حصہ ۱۱ کے ابواب مع ماخذ مذکورہ ۲۰ سوالات عامہ	مشق فتوی
ابتداء سورہ آل عمران تا ختم سورہ مائدہ، ص: ۱۳۱ تا ۲۵۴	مطالعہ: تفسیرات احمدیہ
بر عنوان مقرر	مقالہ نویسی

نوٹ: شرح عقود اور بدائع الصنائع کے علاوہ دیگر اسباق میں سال اول و اخیر دونوں کو شریک کیا جاسکتا ہے۔

اختصاص فی الفقہ سال دوم

مضامین / کتب مقررہ	ششماہی اول
شرح معانی الآثار	ج: ۲- کتاب النکاح کامل - ص: ۲ تا ۲۹ کتاب الحدود، ص: ۷ تا کتاب الجنایات ختم باب الرجل یقول عند موتہ إن منک ففلان قتلنی، ص: ۱۰۹
فتوح الرحموت	الأصل الثالث الإجماع، کامل، ص: ۷ تا ۲۶ و ۳۰ و بحث تقلید، ص: ۴۴ تا ختم کتاب ص: ۵۲
الأشباه والنظائر	الفن الثالث: فن الجمع والفرق احکام الناسی، ج: ۳، ص: ۳ تا ۱۵۴، سطر ۷ طبع کراچی ما قبل تنبیہ
مشق فتویٰ	ابواب بہار شریعت حصہ ۱۲ تا حصہ ۱۶ مع آخذ - و ۵۰ سوالات عامہ
مطالعہ: تفسیرات احمدیہ	ابتداء سورۃ انعام تا ختم سورۃ نور، ص: ۲۵۴ تا ۳۸۷
مقالہ نویسی	بر عنوان مقرر

اختصاص فی الفقہ - سال دوم - ششماہی دوم

شرح معانی الآثار	ج: ۲- کتاب الکراہیۃ ص: ۳۳۳ تا ۳۹۸
فوائح الرجوت	المقالة الثالثة: في المبادئ اللغوية، ص: ۱۵۸ تا ۱۶۵ - فصل اول کامل، فصل خامس بحث خطابه تعالی هل یعم الأمة - تا آخر - ص: ۲۲۴ تا ۲۸۰ - العرف العملي مخصص عندنا - تا ختم بحث: الإ جماع یخصص القرآن، ص: ۳۶۷ تا ۳۷۸
الأشباه والنظائر	القول في الدين، تنبيه: قال الدائن للمديون - الخ - ج: ۳، ص: ۱۵۴ تا کتاب الحیل ختم فصل تاسع در أیمان، ص: ۳۱۱
مشق فتوی	ابواب بہار شریعت، حصہ ۱۷ تا حصہ ۲۰ مع مآخذ - و ۵۰ سوالات عامہ
مطالعة: تفسیرات احمدیہ	ابتداء سورۃ فرقان، ص: ۳۸۷ تا ختم کتاب ۵۰۳
مقالہ نویسی	بر عنوان مقرر

قراءت لازمی (درجہ اولیٰ)

ششماہی اول		ترتیل	
آیت	سورہ	رکوع	پارہ
۱ تا ۸	الحجرات	۱۳	۲۶
۳۷ تا ۶۰	الذریٰت	۲	۲۷
۱ تا ۲۹	القلم	۳	۲۹
۱ تا ۲۹	التکویر	۶	۳۰
۱ تا ۲۶	الغاشیة	۱۳	۳۰

معرفۃ التجوید، کامل - حدر از "سورۃ الفجر تا والناس مع حفظ سورۃ"

قراءت لازمی (درجہ اولیٰ)

ششماہی دوم		ترتیل	
آیت	سورہ	رکوع	پارہ
۱ تا ۴	الروم	۴	۲۱
۲۸۳ تا ۲۸۶	البقرۃ	۸	۲
۳۵ تا ۴۰	النور	۱۱	۱۸
۱ تا ۱۷	یٰس	۱۸	۲۲
۱ تا ۲۱	الصف	۵	۲۳

تحفۃ المبتدی - حدیث از نبأ تا سورة الفجر مع حفظ سور

روایت حفص عمومی سال اول (برائے ثالثہ)

ششماہی اول		ترتیل ۸ رکوع - لہجہ: حسینی	
آیت	سورہ	رکوع	پار
۱-۳-۲۲	البروج	۱۰	۳۰
۱-۳-۱۹	الأعلى	۱۲	۳۰
۱-۳-۱۱	الضحی	۱۸	۳۰
۱۰۰-۳-۱۱۲	الأنبياء	۷	۱۷
۱۷-۳-۲۳	الحشر	۶	۲۸
۱-۳-۷	البقرة	۱	۱
۱۲۵-۳-۱۲۹	البقرة	۱۵	۱
۱۵۲-۳-۱۶۰	البقرة	۳	۲

مصباح التجويد، کامل - تدوری ۱ تا ۵ پارے

روایت حفص عمومی - سال اول - ششماہی دوم

ششماہی دوم		ترتیل ۸ رکوع - لہجہ: حسینی	
آیت	سورہ	رکوع	پارہ
۵-۳-۳۰	النبأ	۲	۳۰
۱۹-۳-۱	الانفطار	۷	۳۰
۸-۳-۱	الجمعة	۱۱	۲۸
۹-۳-۱	العنكبوت	۱۳	۲۰
۲۹-۳-۲۶	الفتح	۱۲	۲۶
۱۴۶-۳-۱۴۳	أل عمران	۶	۴
۸۸-۳-۸۳	الأنعام	۱۶	۷
۵-۳-۱	يوسف	۱۱	۱۲

جامع الوقف کامل - قواعد ابتدا، اعادہ، وصل از: معرفتہ الوقوف - تدویر ۶ تا ۱۰ پارے

روایت حفص عمومی - سال آخر (رابعہ)

ششماہی اول		ترتیل ۶ رکوع - لہجہ: مایا	
آیت	سورہ	رکوع	پارہ
۸-تا-۱	مریم	۴	۱۶
۱۰-تا-۱	طہ	۱۰	۱۶
۱۵-تا-۱۱	لقمن	۱۱	۲۱
۵۰-تا-۴۱	المرسلت	۲۲	۲۹
۱۵-تا-۱	الشمس	۱۶	۳۰
۵-تا-۱	بنی اسرائیل	۱	۱۵

فوائد کیلئے، کامل - حد ۱۱ تا ۲۰ پارے

روایت حفص عمومی - سال آخر (رابعہ ششماہی دوم)

ششماہی دوم		ترتیل ۶ رکوع - لہجہ: حجازی	
آیت	سورہ	رکوع	پارہ
۲۵-تا-۳۲	حَمَّ السَّجْدَةِ	۱۸	۲۴
۱-تا-۱۸	النَّجْمِ	۵	۲۷
۱-تا-۱۷	الرَّحْمَنِ	۱۱	۲۷
۱-تا-۱۶	الْوَاقِعَةِ	۱۴	۲۷
۷۷-تا-۸۴	بَنِي إِسْرَائِيلَ	۹	۱۵
۱-تا-۱۷	الطَّارِقِ	۱۱	۳۰

رسم قرآنی و اصول کتابت - حدر ۲۱ تا ۳۰ پارے